

P/a DCMR Milieudienst Rijnmond
Bezoekadres: Parallelweg 1, Schiedam
Postadres: Postbus 843
3100 AV Schiedam

Contactpersoon: S.F.J. Vervoort

Telefoon: (010) 2468 159

Fax: (010) 2468 283

E-Mail: gander.vervoort@dcmr.nl

Uw verzoek van: 5 november 2015

Uw kenmerk: 2011-0527

Ons kenmerk: 22063326

Bijlage(n): Locatietekeningen (8)

Betreft: Beoordeling van een bodemonderzoek op de locatie BIO diffuse verontreiniging volkstuinten te Rotterdam (code: AA059913362/T1004).

Datum: 24 DEC. 2015

Stadsontwikkeling / Ruimte en Wonen

Te v. de heer M.R. te Veldhuis

Postbus 6575

3002 AN ROTTERDAM

Geachte heer Te Veldhuis,

Naar aanleiding van uw verzoek van 5 november 2015, deelt de Toetsingscommissie Bodemsanering Rotterdam, hierna te noemen de Commissie, u het volgende mee.

Onder TC-nummer **15-50-008**, ten aanzien van de locatie **BIO diffuse verontreiniging volkstuinten** te Rotterdam, heeft de Commissie beoordeeld:

- het rapport "Bijzonder inventariserend onderzoek diffuse verontreinigingen Volkstuinten te Rotterdam" van 29 oktober 2015 met nummer 2011-0527, opgesteld door het Ingenieursbureau Gemeente Rotterdam.

Gelet op:

- de Wet bodembescherming, hierna te noemen de Wbb;
- de Nederlandse Norm, NEN 5725, "Bodem – Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek" van januari 2009, hierna te noemen de NEN 5725;
- de Nederlandse Norm, NEN 5740, "Bodem – Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek" van januari 2009, hierna te noemen de NEN 5740;
- het "Toetsingskader actuele risico's voor mensen bij bodemverontreiniging met lood" van 13 augustus 2014, opgesteld door de GGD Rotterdam-Rijnmond;
- het Besluit Bodemkwaliteit (Staatsblad 2007, nr. 469);
- de Circulaire bodemsanering 2013 (Staatscourant 2013, nr. 16675);
- het "Gezamenlijk Bodemsaneringsbeleid" van de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Den Haag, Dordrecht, Leiden, Rotterdam en Schiedam, van december 2003.

Kijk nu op: www.dcmr.nl en kies voor 'Bodem' in het kader 'Milieu-informatie'.

Voor al uw vragen op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, het inzien van digitale bodemrapporten en besluiten, on-line meldingsformulieren, beleidsstukken, nota's en overige relevante informatie.

De Commissie constateert dat:

- de aanleiding voor het onderzoek van de volkstuinbouwcomplexen is:
  - de doelstelling om alle locaties waar sanering van bodemverontreiniging spoedeisend is in beeld te hebben;
  - de kans op potentiële diffuse verontreinigingen in Rotterdam op onverdachte locaties;
  - het gevoelige gebruik van de volkstuinen;
  - de resultaten van eerder onderzoek;

- alle 47 geregistreerde volkstuincomplexen in de gemeente Rotterdam zijn onderzocht volgens de NEN 5725, waarbij de volkstuincomplexen aan de hand van criteria zijn beoordeeld op de mogelijke aanwezigheid van humane risico's;

- in het kader van de NEN 5725 beoordeling een viertal criteria zijn gehanteerd. Indien een volkstuincomplex niet aan een van de eerste drie criteria voldoet, is vervolgonderzoek uitgevoerd. Indien een volkstuincomplex voldoet aan het vierde criterium, dan wordt deze niet verder onderzocht. De volgende criteria zijn gehanteerd:
  1. als het complex op de bodemkwaliteitskaart in de zone landbouw/natuur ligt, worden geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's verwacht;
  2. is de 80 percentielwaarde van de bodemkwaliteitskaart voor lood en/of cadmium kleiner dan de lokale maximale waarde voor de functie bagger/landbouw;
  3. zijn de gemeten gehalten lood en cadmium in bodemonderzoeken lager dan de norm op basis waarvan er risico's voor de gezondheid van de mens zijn te verwachten;
  4. indien een volkstuincomplex voldoende is onderzocht in het Bijzonder Inventariserend Onderzoek van 1987, dan zijn er geen verontreinigingen die een risico voor het gebruik moestuin kunnen veroorzaken aanwezig;

- uit de toepassing van de vier criteria het volgende blijkt:
  - van de 47 volkstuincomplexen liggen 20 complexen op de bodemkwaliteitskaart zone landbouw/natuur. In deze zone worden geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's verwacht. Op grond hiervan worden deze 20 complexen niet verder onderzocht;
  - van de resterende 27 volkstuincomplexen liggen 10 complexen in een gebied waar de 80 percentiel waarde voor lood en/of cadmium kleiner is dan de lokaal maximale waarde voor de functie bagger/landbouw. Op grond hiervan worden bij deze 10 complexen geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's verwacht en worden deze complexen niet verder onderzocht;
  - van de resterende 17 volkstuincomplexen zijn 12 complexen waarbij, op basis van de gemeten gehalten lood en cadmium dan wel voldoende onderzoek, geen risico's worden verwacht. Deze 12 complexen worden daarom niet verder onderzocht;
  - van de 47 volkstuincomplexen uiteindelijk de volgende vijf volkstuincomplexen in aanmerking komen voor bodemonderzoek: VTV (volkstuinvereniging) Eurohof, Nutstuinvereniging Kralingseveer, VTV Veilingterrein, VTV De Wielewaal en VTV Heyplaat;

- VTV Veilingterrein niet als volkstuincomplex in gebruik bleek te zijn. In overleg met de betrokken partijen is besloten deze locatie niet te onderzoeken;

- aanvullend aan de gehanteerde criteria de volgende vier volkstuincomplexen zijn geselecteerd in verband met het onderzoek naar drins: VTV tot Nut en Genoegen, VTV Helpt elkander, VTV Venhoeve en VTV Toepad;
- op basis van bovengenoemde criteria en de selectie op verdenking van mogelijke aanwezigheid van drins, op de volgende acht volkstuincomplexen veldwerk heeft plaatsgevonden: VTV Heyplaat, VTV Eurohof, Nutstuinvereniging Kralingseveer, VTV Venhoeve, VTV Toepad en VTV Helpt Elkander, VTV tot Nut en Genoegen en VTV De Wielewaal;
- het veldwerk is uitgevoerd volgens een afgeleide strategie van de NEN 5740, waarbij de volgende onderzoeksstrategie is aangehouden:
  - per volkstuincomplex zijn steeksproefgewijs boringen geplaatst bij 1 op de 10 tuinen;
  - de grond is, afhankelijk van de locatie, geanalyseerd op het Rijnmond standaardpakket, OrganoChloorBestrijdingsmiddelen (OCB), zuurtegraad (pH waarde), chroom en drins;
  - per onderzochte tuin is gekozen voor 20 steken tot een 0,5 meter min maaiveld (m-mv), waarvan 1 steek tot 1,0 m-mv;
  - voor de volkstuinen die op aanwezigheid drins zijn onderzocht worden maximaal 10 tuinen onderzocht;
- met het oog op de doelstellingen de deellocaties niet zijn onderzocht op de aanwezigheid van asbest in de grond en verontreinigingen in het grondwater;
- uit het bodemonderzoek blijkt dat op de deellocaties VTV tot Nut en Genoegen en VTV De Wielewaal overschrijdingen van het vrijstellingsgehalte wonen met tuin en/of moestuin voor cadmium en/of lood zijn gemeten. Naar aanleiding van de analyseresultaten is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. De resultaten worden apart gerapporteerd;
- door het onverwacht aantreffen van sterke verontreinigingen met lood ter plaatse van volkstuincomplex VTV tot Nut en Genoegen, is gekeken of de andere locaties die in de selectie zijn afgevallen alsnog bekeken dienden te worden. Op basis van deze analyse is geoordeeld dat de overige volkstuincomplexen niet alsnog onderzocht hoefden te worden;
- voor de overige volkstuincomplexen het volgende is geconstateerd:
  - in de bovengrond tot 0,5 m-mv zijn geen overschrijdingen van de vrijstellingsgehalte moestuin gemeten;
  - de bovengrond is plaatselijk matig tot sterk verontreinigd met arseen, koper en lood. Voor het overige is de bovengrond schoon tot licht verontreinigd met zware metalen, Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK), minerale olie, PolyChloorBifenylen (PCB) en OCB;
  - in de ondergrond zijn van 0,5 – 1,0 m-mv (met uitzondering van 1 monster op VTV Helpt Elkander) geen overschrijdingen van het vrijstellingsgehalte moestuin gemeten. Vanwege de diepte waarop de overschrijding van het vrijstellingsgehalte (voor lood) is gemeten, worden er geen risico's verwacht;

- de ondergrond is schoon tot licht verontreinigd met zware metalen, PAK, minerale olie, PCB en OCB. Plaatselijk is een matige verontreiniging met barium en nikkel aangetroffen.

Gelet op het bovenstaande concludeert de Commissie dat:

- de conclusies en aanbevelingen in het beoordeelde rapport van 29 oktober 2015 voldoen aan het Gezamenlijk Bodemsaneringsbeleid;
- voor de deellocaties VTV tot Nut en Genoegen en VTV De Wielewaal een nader bodemonderzoek noodzakelijk is. Dit onderzoekstraject is reeds in gang gezet en wordt apart gerapporteerd;
- voor de overige deellocaties bij de huidige inrichting van de locatie en op basis van de geleverde onderzoeksgegevens geen aanleiding bestaat om vervolgonderzoek dan wel saneringsmaatregelen uit te voeren;
- bij herinrichting en/of bestemmingswijziging een nader bodemonderzoek en/of sanering noodzakelijk kan zijn.

Bodemkwaliteitsverklaring

Voor de volgende volkstuincomplexen zijn op basis van de ligging op de bodemkwaliteitskaart, de 80-percentielwaarden en/of resultaten van uitgevoerde onderzoeken geen humane risico's te verwachten en is de bodem op basis van de beschikbare informatie aangemerkt als geschikt voor het gebruik volkstuin/moestuin: VTV Hordijkerveld, VTV De Wilgentuin, VTV Onze tuinen, VTV Phoenix, VTV Zonnehof, VTV Maasglorie, VTV De Zandweg, VTV Reyerwaard, VTV Oldegaarde, VTV De Beukhoeve, VTV Terbregge (Terbregseweg), VTV De Zuiderhof, VTV De Tochten, VTV Lusthof, VTV Ons Genoegen, VTV Terbregge (Lage Limiet), VTV De Boerderij, VTV De Noort Bonnen, VTV Ons Belang, VTV Wilgentuinen, VTV De Bovendijk, VTV Beverwaard, VTV Van Brienoord, VTV Pomona, VTV Lombardijen, VTV Tuinderslust, VTV Streven naar Verbetering, VTV Vreelust, VTV Gordelweg, VTV Nut en Genoegen, VTV Nooitgedacht, VTV Strekkade, VTV Zestienhoven, VTV Kweeklust, VTV Ommoord, VTV Eigenhof, VTV Zuiderlaan en VTV Blijddorp.

Op de onderzochte deellocaties VTV Heyplaat, VTV Eurohof, Nutstuinvereniging Kralingseveer, VTV Venhoeve, VTV Toepad en VTV Helpt Elkander zijn bodemverontreinigingen aangetoond, waarvoor geen saneringsnoodzaak bestaat. Uit de resultaten van het bodemonderzoek blijkt dat de bodem geschikt is voor het huidige gebruik als volkstuin/moestuin.

Plaatselijk is op de volkstuincomplexen VTV tot Nut en Genoegen en VTV De Wielewaal een bodemverontreiniging met cadmium en/of lood in de grond aangetoond in een concentratie boven de interventiewaarden. De mate en omvang is onvoldoende vastgesteld. Zonder nader bodemonderzoek is een uitspraak of de bodem geschikt is voor het gebruik volkstuin/moestuin niet mogelijk.

Volkstuincomplex VTV Veilingterrein bleek niet in gebruik te zijn als volkstuincomplex en is niet onderzocht.

Alle correspondentie naar het college van burgemeester en wethouders in deze, dient u te richten aan de DCMR Milieudienst Rijnmond, Afdeling Reguleren en Adviseren, Bureau Bodem, t.a.v. de heer S.P.J. Vervoort, Postbus 843, 3100 AV SCHIEDAM, telefoonnummer: (010) 2468 159, e-mail adres: sander.vervoort@dcmr.nl. Hier kunt u ook terecht voor vragen en nadere informatie.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam,
namens dezen,

drs. E.S.F. Klep
Directeur Stedelijke Inrichting

Kopie aan:
Stadsontwikkeling
T.a.v. de heer M.J. Rehorst
Postbus 6575
3002 AN ROTTERDAM

Stadsontwikkeling
T.a.v. de heer T. du Pree
Postbus 6575
3002 AN ROTTERDAM

Nutstuinvereniging Kralingseveer
p/a Ottergracht 22
3064 LN ROTTERDAM

VTV Eurohof
p/a Zandweg 15
3181 HX ROZENBURG

VTV Heyplaat
p/a Alcorstraat 22
3089 BP ROTTERDAM

VTV tot Nut en Genoegen
p/a Daltonlaan 5
3041 JB ROTTERDAM

VTV Venhoeve
p/a Lagelandsepad 49
3062 CH ROTTERDAM

VTV Helpt elkander
p/a Overschiese Kleiweg 636
3045 LP ROTTERDAM

VTV Toepad
p/a Toepad 55
3063 NJ ROTTERDAM

VTV Wielewaal
p/a Schulpweg 425
3084 NH ROTTERDAM

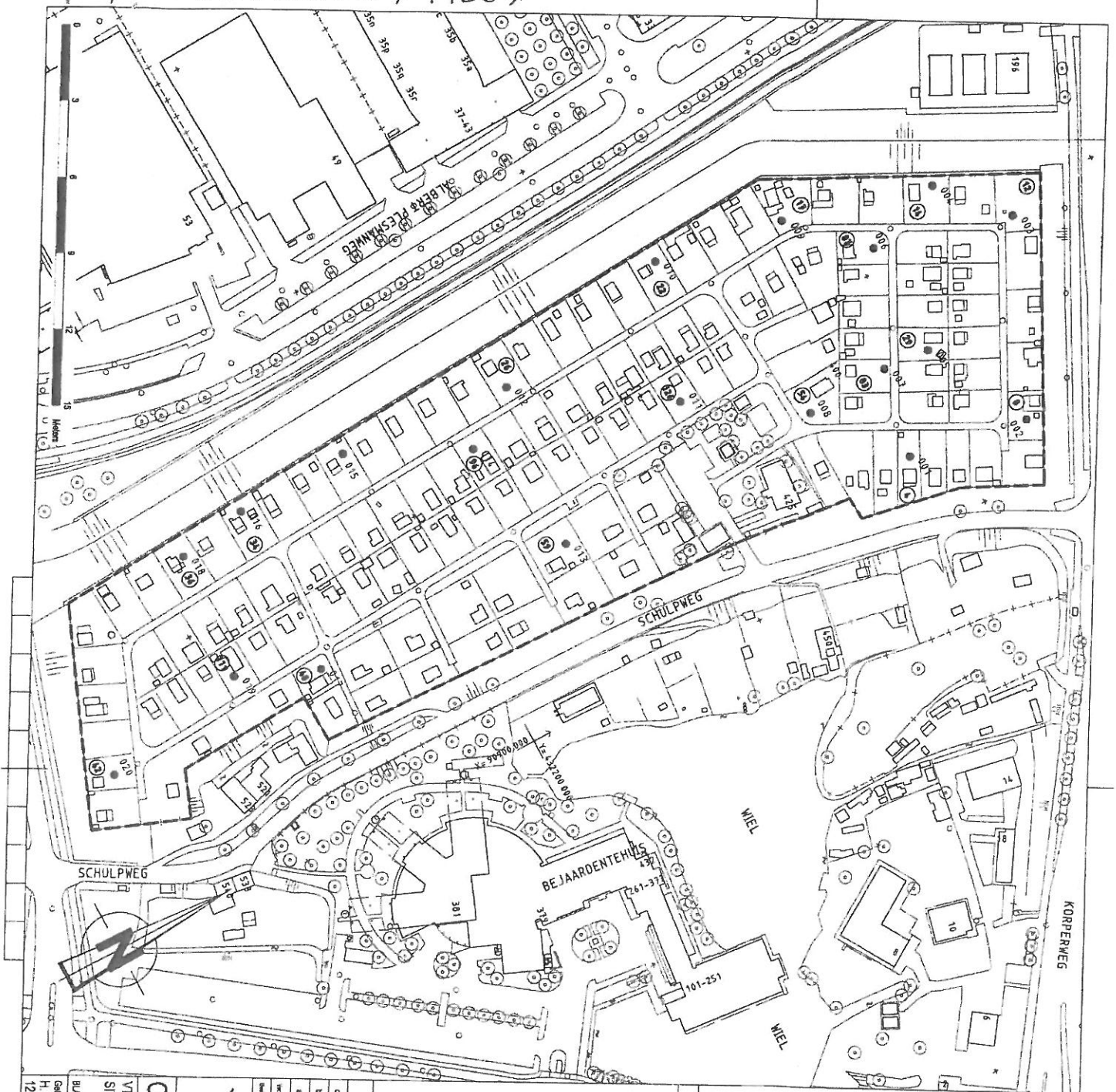
DCMR: RABDM - HJM

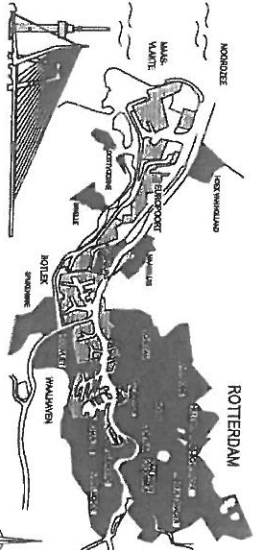

AA059913362 / T1004

- VERKLARING**
- - UITGEVOERDE BORING
  - - ONDERZOEKSGRENS
  - - BOM
  - - (RIJDOU) PUT
  - +--- - HEKWERK
  - x--- - HAAG
  - Ⓣ - TUNNUNUMMER

VERSIE

№	omschrijving	datum
1	UITGEVOERD VELDWERK AANGEBODEN	12-11-2012
2		
3		

OO VOLKSTUJEN

VVV WIELEWAL
SITUATIE MET BOORPUNTEN

Gemeente Rotterdam
Gemeenteverhalen
Openbaarverkeer

Geografische code: A3
Formaat: A3
Schaal: 1:1500

Geometrisch 15
Postbus 8633
3002 AP ROTTERDAM
Telefoon: 010 481 4238
Telefax: 010 481 4300

Geometrisch 15	Geometrisch 15	Geometrisch 15
H. Barendsma	Geometrisch 15	Geometrisch 15
12-11-2012	Geometrisch 15	Geometrisch 15
2011 - 0527 - M01a	Geometrisch 15	Geometrisch 15

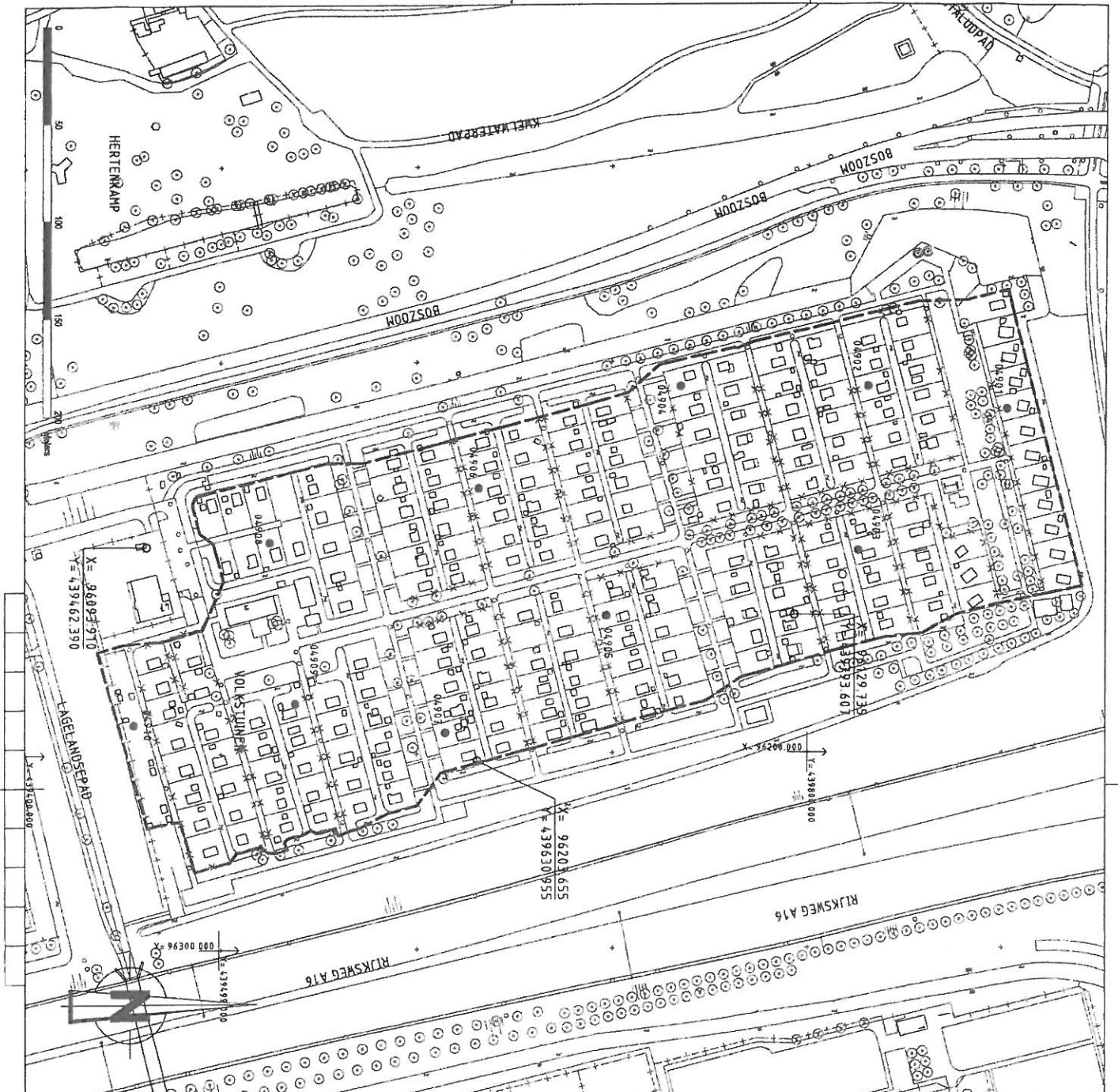
KADASTRALE AANBOODINGEN EN VERLENINGEN VAN DE WET VAN 1997 (WV 1997) VOORZIJNEN DOOR TEGENWOORDIGE JAAREN

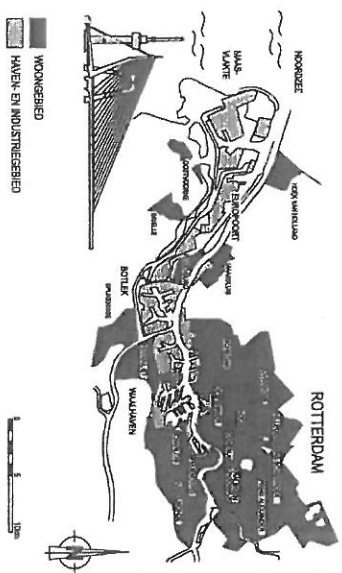
AA059913362 / T1004

VERKLARING

- - BORING
- ONDERZOEKSGRENS
- - BOOM
- - (RIJDOU) PUT
- HEKWERK
- - - HAAG

SITUATIE

VERSIE

Letter	omschrijving	datum
a	UITVOEREND VELDWERK INGELEIDEND	31-07-2012
b		
c		

OO VOLKSTUINEN

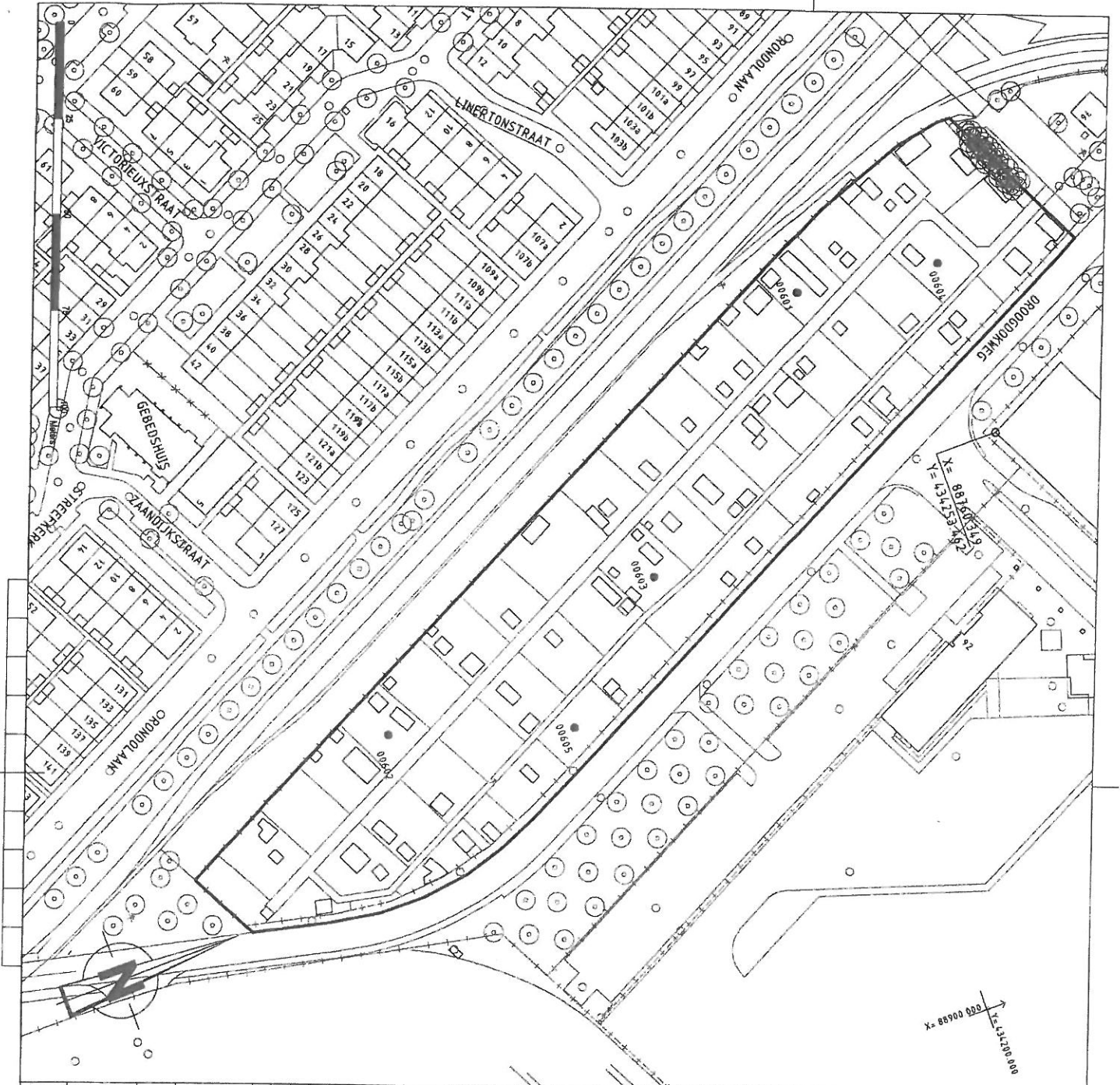
Gemeente Rotterdam
 Gemeentebestuur
 Inrichtingsdienst

Gemeentehuis 15
 Postbus 6533
 3022 ZP ROTTERDAM
 Telfax: 010 489 4800

Ontwerper: H. Barendybontje 19-05-2012	Gepland door: BLAD 4 VAN 8	Gepland op: 1-2000	Tekening: 2011 - 0527 - M01a Wisselplaat - Sect - VERT
--	-------------------------------	-----------------------	--

KWARTIER-AMBIENTIAAL-ONDERZOEK EN PLANNEN VOORUITZICHTEN OOR 'THERMISCH-PLANNEN

AA 059913362 / T1004

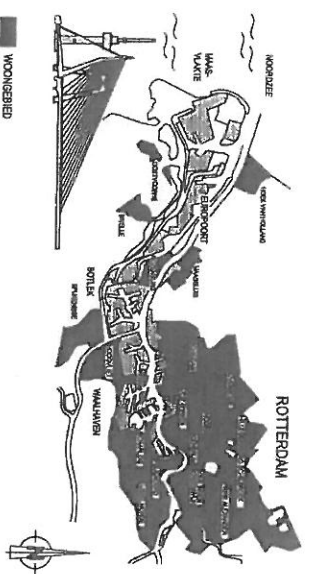

X = 43.57575757575757
Y = 52.91666666666667

VERKLARING

- - BORING
- - ONDERZUERSGRENS
- - BODM
- - RIJDOLI PUT
- - - - HEKWERK
- X - X - HAAG

SITUATIE

VERSIE

№	omschrijving	datum
1	UITWERPEN VELEWISSE INGEBOUW	13.07.2012
2		
3		

Gemeente Rotterdam
Gemeentewerken
Technische dienst

Gedrukt op 15
Prijzen 5033
Tijdschrift 101.48 425
Telefoon: 010 488 4500

OO VOLKSTUINEN

V.T.V. HEVPLAAT
SITUATIE MET BOORPUNTEN

Blad 2 VAN 8

Gedrukt op: 14-08-2012

Gedrukt op: 2011 - 0527 - M01a

KADUNTERSNOEDENOMMERS 2011 (001) 1007 VOLKSTUINEN OO1 TEGENKIND, JAAR 1

